

Godzina Polski

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie 1 Mk. 50 fen. Kwartalnie 4 Mk. 50 fen.
Za odosłanie do domu dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie 1 Mk. 80 fen.,
kwartalnie 5 Mk. 40 fen.

Cena numeru pojedynczego w Łodzi
i w Warszawie 4 kop.

Redakcja i Administracja:

Łódź: ul. Piotrkowska 86.

ODDZIAŁ w Warszawie: ul. Chmielna 10.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA w Królestwie Polskiem:

Zwyczajne: 50 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie
część szpalt).

Dropne: 5 fen. za wyraz, najmniej 50 fen.

Nadstawo (po tekście): 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

Nakłonn: 40 fen. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

W dziale handlowym: 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

FILIE: Częstochowa: ul. Panny Maryi 26; Tomaszów: F. Gomuliński; oraz w Sosnowcu, Kaliszu, Łowiczu, Łomży i Bedzinie.

Wojna.

13-go kwietnia.

Prawdopodobnie niejednego z czytelników naszych zastanawia sytuacja na Bałkanach, chcemy więc w dniu dzisiejszym pomówić nieco o niej. Zdaje się, już przeszło od miesiąca komunikaty niemiecki i austriacki z bałkańskiego terenu walk ograniczają się dwoma słowami: „nie nowego”. Te, zdawałoby się na pozór nie znaczące słowa, zawierają w sobie jednak bardzo wiele. Dowodzą one bowiem bezsilności koalicji, a zarazem wskazują na zupełne niepowodzenie akcji dyplomatycznej państw czwórporozumienia na Bałkanach.

Pierwsze strzały dział niemieckich i austriacko-węgierskich nad Dunajem obwieściły światu koniec Serbii, a strzały tych samych dział wewnątrz kraju serbskiego, wraz ze strzałami dział bułgarskich oznajmiły koniec wpływów państw koalicji na Bałkanach.

Jak wiadomo, półwysep bałkański z dawien dawna był smaczny kąskiem dla pozostałych wielkich mocarstw Europy, zwłaszcza dla Austrii, Włoch, a przede wszystkim — Rosji. Dziś dopiero przekonano się, że współzawodnictwo Rosji i Austro-Węgier na Bałkanach stało się powodem wielkiej wojny światowej, jaką obecnie przeżywamy.

Jeszcze za czasów Katarzyny II Rosja marzyła o zdobyciu dla siebie Konstantynopola i otwarcia dla swej floty czarnomorskiej Bosphoru i cieśnin dardanelskich. Szereg wojen rosyjsko-tureckich nie doprowadził jednak Rosji do upragnionego celu, albowiem stanęła jej na przeszkodzie Anglia, która za nic nie chciała dopuścić do wzrostu Rosji, kosztem Francji. Powiodło się natomiast Rosji przyczynić się do oswożenia z pod panowania tureckiego Bułgarii i Rumunii. Wzmania się to spodziewała się Rosja pozyskać stałą wierność tych państw, a jednocześnie przypuszczała, iż przy ich pomocy powiedzie się jej wreszcie osiągnąć kiedyś swój cel — Konstantynopol.

Tak więc rozpoczęła Rosja szerzyć gwałtownie swe wpływy na Bałkanach, spotykając na drodze swej konkurenta w osobie Austro-Węgier. Po wieloletniej usilnej pracy powiodło się wreszcie dyplomacji rosyjskiej stworzyć na Bałkanach ru-sofiłski związek państw bałkańskich, do którego należały: Serbia, Bułgaria, Grecja i Czarnogóra. Na uboczu trzymała się tylko Rumunia i, jak dotychczas, najlepiej zdaje się na tem wyszła. Stworzony przez Rosję związek bałkański zwrócić się miał przeciwko Austro-Węgrom, aby dopomóc Rosji do zwalczania jej niebezpiecznego konkurenta, który, nawiasem mówiąc, miał większe prawa do rozwinięcia swych wpływów na Bałkanach, aniżeli Rosja. W tym celu Rosja zaczęła szerzyć wśród narodu serbskiego idee wielkoserbskie i obiecała rozszerzyć granice państwa serbskiego kosztem Austro-Węgier.

Stało się jednak inaczej. Związek bałkański, korzystając z dezorganizacji, jaka chwilowo zapanowała w Turcji, wolał się skierować przeciwko państwu półksiężycza zostawiając rozprawę z Austro-Węgrami na później. Ruszyli tedy w roku 1912 cztery królestwa przeciwko Turcji i operacje swe ukończyły zwycięsko. Obliczono się jednak źle ze zdobytym terenem. Nie przypuszczano, iż armiom sprzymierzonym powiedzie się zdobyć tak wielkie ob-

szary, z tego też powodu przy podziale nastąpił spór, zakończony wojną bułgarsko-serbską i rumuńsko-bułgarską. Bułgaria, pomimo, że poniosła największe trudy w wojnie z Turcją, ogolono ją została ze zdobyczy przez sprzymierzeńców i przez Rumunię, która zabrała sobie, jako wynagrodzenie za neutralność bułgarską Dobrudżę. Związek bałkański rozpadł się momentalnie, a Rosja poczęła tracić swe wpływy na Bałkanach.

Dopiero z chwilą wybuchu wojny obecnej, gdy w jednym szeregu stanęły Rosja, Anglia i Francja, na Bałkanach posiadła wpływy już nie Rosja sama, lecz cała koalicja z Rosją na czele, Rosja zapewniła Serbii swą pomoc i przez to nakłoniła ją do odrzucenia ultimatum Austrii. Stanęła więc do nierównej walki Serbia, ożywiona marzeniem o swej przyszłej „wielkości”, a z natychmiastową pomocą podążyła jej ścieżką z nią związane Czarnogóra. Pozostałe państwa bałkańskie były mniej pochopne do walki, wolały więc zachować możliwie najdłuższą swą neutralność.

Nie pomogły namowy i obietniki koalicji, czynione w Sofii, Atenach i Bukareszcie. Dały się sprowokować jedynie Włochy i to wówczas, gdy powinęła się noga Rosji w bitwie nad Dunajcem. Było jednak zapóźno, nie mogły się już cofnąć. Grecja Bułgaria i Rumunia zgóry nie dowierzały obietnikom koalicji, ponieważ prawie wszystkim tym mocarstwom przyznawano jedno i te same terytoria, w dodatku jeszcze nie zdobyte. Po upływie pewnego czasu, gdy szeregi rosyjskie opuściły Galicyę i znaczną część Królestwa Polskiego, a armie państw centralnych łamały skutecznie opór serbski i czarnogórski, porzuciła Bułgaria swą neutralność i stanęła po stronie państw centralnych, odnosząc w stosunkowo krótkim przeciągu czasu świetne zwycięstwo. Prawdopodobnie za przykładem Bułgarii poszłyby także Grecja i Rumunia, lecz przebiegła Anglia spostrzegła się w porę i nie mogąc wyrzucić odpowiedniego wpływu na Grecję, w drodze dyplomatycznej, chwyciła się ostatecznego środka, naruszając wraz z Francją neutralność grecką i lądując wojska w Salonikach pod pokrywką pójścia na pomoc Serbom. Cała jednak pomoc ograniczyła się na stoczeniu nieszczęśliwej bitwy nad Wardarem, pod Kriwołakiem i na cofnięciu się z powrotem do Salonik.

Prawdopodobnie manewr ten miał głównie na celu zastraszenie i skrupowanie Grecji, albowiem, mając obcą armię w Salonikach i będąc dookoła obstawioną okrętami floty koalicji, nie mogła Grecja stanąć po stronie państw centralnych. Z drugiej zaś strony Anglia i Francja w Salonikach, a Włochy w Valonie wpadły w pułapkę, z której nie wiedzą jak się wycofać.

Anglia i Francja uwięziły w Salonikach znaczne siły wojskowe, które by im się ogromnie przydały na terenie zachodnim, lub w Turcji, a ostatecznie nawet w razie rzeczywistego planowanego lądowania w Holandii. To samo można powiedzieć o Włochach, które ulokowały kilka korpusów w Valonie, mimo, że więcej by im się przydały na froncie Isonzo. Obecnie więc państwa koalicji zadają sobie pytanie co czynić, czy wysłać do Salonik i do Valony jeszcze większe posiłki i rozpocząć ofensywę, czy też wreszcie wycofać swe wojska z Salonik i Valony i użyć je na innych terenach walk. O wysłaniu nowych posiłków nie może być mowy, albowiem koalicja, a głównie Anglia, Francja i Włochy nie roz-

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 13 kwietnia:

Wschodni teren walk:

Na południu od jeziora Narocz, wzmógł się wczoraj popołudniu znacznie ogień artylerii rosyjskiej.

Na wschodzie od Baranowicz, odparły nasze strażę przednią, natarcie oddziałów nieprzyjacielskich.

Zachodni teren walk:

Z powodu niesprzyjających warunków dla obserwacji, nie mogła się wczoraj na ogół rozwinąć znaczniejsza działalność bojowa. Była tylko wielce czynna artyleria po obu stronach Mezy, w Woivre, i na Cote, na południowym-wschodzie od Verdun.

Na południowym-wschodzie od Albert, oddział niemiecki wziął do niewoli w okopie angielskim, 17 żołnierzy.

Natarcie Francuzów z użyciem gazów, w okolicy Paisaleine (na północnym-wschodzie od Compiègne), nie dało wyniku.

Bałkański teren walk:

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Naczelne Dowództwo Wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEN. Urzędowo donoszą 13-go kwietnia:

Rosyjski i Bałkański teren walk:

Sytuacja po dawnemu, bez zmiany.

Włoski teren walk:

Ogień artyleryjski trwa ze zmienną siłą na wielu miejscach frontu.

Przy drodze Tomale, znówu toczą się walki.

Zastępca szefa sztabu generalnego

von Hofer

Feldmarszałek - porucznik.

porządzają większymi rezerwami i z trudnością mogą kompletować swe szeregi na głównym terenie walk. Pozostają więc dwa rodzaje operacji do wyboru, albo rozpocząć operacje zaczepne przeciwko Niemcom, Austryakom i Bułgarom, lub też oczekiwać ataku, albo wycofać się z Salonik i Valony.

Gdyby koalicja wybrała kroki zaczepne, wówczas nie wiadomo do jakich rezultatów by doszła, nie mając odpowiedniej ilości rezerw. Gdyby zaś zdecydowała się na opuszczenie Salonik i Valony, wówczas znaczyłoby to dla niej poniesienie wielkiej klęski i ostateczne utracenie wszelkich wpływów na Bałkanach, jakimi obecnie jeszcze choć cokolwiek poszczycić się może. Poza tem koalicja drży na myśl o energicznym ataku ze strony państw centralnych i Bułgarii. Zdaje się, że czy tak, czy owak, to już niedługo będziemy świadkami śpiesznego odwrotu wojsk czwórporozumienia z terenu Albanii i Grecji. Należy tylko zaczekać ostatecznego rezultatu walk pod Verdun, który prawdopodobnie niebawem nastąpi.

Co się tyczy Rumunii, to stanowisko jej wyjaśnia się coraz dokładniej. Nie jest ona jeszcze pewną, która strona odniesie ostateczne zwycięstwo, wobec czego, nie zdecydowała się jeszcze na porzucenie neutralności, zawarła jednak traktat handlowy z Niemcami, co jest najlepszym dowodem panującego obecnie nastroju w sferach rządowych Rumunii.

Doba ubiegła nie przyniosła ważniejszych wiadomości z terenów walk. Na te-

renie wschodnim naogół panował spokój. Tylko pod Garbunówką odparte zostały ataki nocne licznych kompanii rosyjskich.

Na terenie zachodnim w dalszym ciągu najbardziej zacięte walki toczyły się w okolicy Verdun. Francuzi wykonali tu kilka silnych kontrataków, zawsze jednak bez powodzenia.

Na terenie włoskim w dalszym ciągu trwają ożywione walki na poszczególnych odcinkach frontu.

Na terenie tureckim, według komunikatu rosyjskiego, Rosyanie ciągle posuwają się naprzód, faktycznie jednak postępy te muszą być bardzo nieznaczne, gdyż przy najmniej na mapie zauważyć ich nie można, a wymieniane w komunikatach miejscowości, powtarzają się już od miesiąca.

Komunikat turecki.

Konstantynopol, 13 kwietnia.

Główna kwatera donosi 13 kwietnia:

Na froncie Iraku sytuacja bez zmiany.

Kolumna złożona z wojowników perskich i oddziałów naszych w dniu 8 kwietnia zrana zaatakowała pod Sauczbulakier i w okolicy kawaleryę rosyjską, liczącą mniej więcej 3 pułki, i zmusiła ją do ucieczki w kierunku Urmii. Szczególnie odznaczyli się w tym wypadku wojownicy perscy.

Od Wydawnictwa.

P. P. Inzerentów naszych zawiadamiamy niniejszem, że w dniu 22 b. m. o godz. 6 zrana ukaże się

Numer świąteczny

„GODZINY POLSKIE“

Ze względów technicznych pożądanem jest wcześniejsze zamawianie ogłoszeń do wyżej wspomnianego numeru.

CZĘSTOCHOWSKIE ZAKŁADY CHEMICZNE
i FABRYKA TEKSTURY ASFALTOWEJ
LANDAU i BERGMAN

polecają: naftalinę resublimowaną, naftalinę w kółkach, karbolinum, lijol, kreolinę, lakier czarny, mączkę karbolową, smołę szwacką, pak kamienny, pak drzewny, asfalt, smar do wozów, lak asfaltowy, tekturę smołowcową, klebemase.

UWAGA: Od pewnego czasu dochodzą nas wieści, że nie powołane jednostki przywłaszczają sobie samowolnie reprezentację naszej firmy, przed którymi się zastrzegamy i komunikujemy, że żadnego przedstawiciela nie mamy, przeto obstrukcje prosimy skierowywać bezpośrednio do naszej firmy.

Zadajcie!
Kupujcie,
Spróbujcie,
a przekonacie się, że

HERBATA

A.M. Zejdlera
z chińczykiem
jest najlepszą.

Dostać można we wszystkich kolonialnych sklepach. 270-5-1

Inżynier

młody, z kilkoletnią praktyką ogólną,
potrzebny zaraz do fabryki cementu w Zagłębiu.
Znajomość niemieckiego pożądana. Zgłoszenia w języku niemieckim, wraz z podaniem warunków (bez podania warunków uwzględniane nie będą) do Adm. „Godziny Polski“ Łódź, Piotrk. 86, pod lit. „A. Y.“.

Do biura przedsiębiorstwa na Śląsku Pruskim poszukuje się
młodszy ksiązkowy (buchaltera)
do prowadzenia rachunku bieżącego (konto-korrente) 285-3-2

i PANIENKI,
która pisze na maszynie systemu Stoeber i stenografuje po polsku i niemiecku.
Znajomość języków polskiego i niemieckiego konieczna.
Uwzględnia się tylko zgłoszenia osób chrześcijańskich.

Konsultant prawny
A. v. Gersdorf
Łódź, Piotrkowska 84.
Prośby,
porady prawne,
Tłomaczenia.

Ogłoszenie.

Plan projektowanej nowej ulicy nad Łódką pomiędzy Nowomiejską i Wschodnią będzie wywieszony do przejrzania w biurze Wydziału budowlanego Magistratu od dn. 13 do 26 Kwietnia r. b.

Wszelkie piśmienne reklamacje osób zainteresowanych w sprawie tego planu mają być złożone Magistratowi do dnia 29 Kwietnia r. b.

Łódź, dn. 11 Kwietnia 1916 r.
MAGISTRAT
Schoppen.

M APY: LITWY I RUSI duża rb. 3, na płótnie 5, mała kop. 60.
Król. Pols. b. duża rb. 3, na płótnie 5, mała kop. 50. **Balkanów** k. 60
Europy k. 60, **Bar. Sr. Zach.** k. 60, **Atlasy szkolne:** Kraj. Europy k. 60, Cz. sw. k. 60
M. BAZEWICZ. Warszawa, Mazowiecka 1 i w księgarni.

HEINRICH LANZ Mannheim.
Szybka pomoc—podwójną pomocą!
Brakującą lub niewystarczającą siłę poruszającą
zastępują najszybciej i najodpowiedniej

Lokomobile Lanza.

Para przegrzana z regulacją wentylową
:: Systemu „LANZ“ do 1000 Hp. ::

UMUNDUROWANIA w wielkim wyborze: dla uczącej się młodzieży wszystkich zakładów naukowych i specjalny dział ubiorów sportowych
..... posiada .....

Magazyn krawiecki Braci Pełkiewicz

Warszawa, Senatorska 17, 1-sze piętro-front. Telef. 98 50.
Uwaga: Towar dobry, robota solidna. Uwaga!

Maszyny do szycia

(najnowsze systemy, szybkoszyjące)
kołowce,
Maszyny do pisania,
maszyny do prania, magle, wycimaczk.
Polskie katalogi! Dogodna opłata.

M. Lohmeyer

POZNAŃ, ul. Wiktoryi 18 własny dom handlowy.

Restauracya „Louvre“

Piotrkowska 86,
niniejszym zawiadamiamy swych konsumentów, że z dniem 7 b. m., od godz. 7 do 12 wiecz. koncertuje codziennie **TRIO.**
Piwnica zaopatrzona w krajowe i zagraniczne trunki. Ceny przystępne.
Z szacunkiem Zarząd.

U rejenta

Hermana Feila

w Zduńskiej Woli
można zawierać akta kupna nieruchomości bez opłaty „kriepostnyh“. Wymagany jest wykaz hipoteczny, lub ostatni akt nabycia.
Komunikacya telefona ułatwia dojazd.

Administracya dzien. „GODZINA POLSKA“

Łódź, Piotrkowska 86—Warszawa, Chmielna 10,
oraz filje i kantory:
w Będzinie, w Częstochowie, w Ciechanowie, w Kaliszu, w Kielcach, w Łomży, w Łowiczu, w Mławie, w Pułtusku, w Siedlcach, w Sieradzu, w Skierniewicach, w Sosnowcu, w Tomaszowie, we Włocławku i t. d.

przyjmują ogłoszenia po cenach redakcyjnych do:
„Godziny Polski“
„Dziennika Polskiego“ w Częstochowie
„Gońca Kujawskiego“ we Włocławku.

Specjalista
Dr. L. PRYBULSKI
ul. Południowa 2, róg Piotrkow.
Choroby zewnętrzne i włosów.
Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów)
Przyjmuje od 8-1 i od 4-9
Panie od 5-6 pp. 274-15-2

Lekarz-Dentysta
R. Szapiro
Łódź, Długa 11,
róg Konstanynowskiej,
od 10-1 i od 5-6.

Lekarz-Dentysta
S. Goldman
długoletnia asystentka szkoły dentystycznej i kliniki d-ra Zadewicza.
Przyjmuje codziennie
ŁÓDŹ, MIŁSZA 19.
2-4-12-4

Lekarz-Dentysta
S. GORDIN,
Konstanynowska 18.
Przyjmuje od 10-1 i od 3-6.

Król - szwedzkiego medal Malmö 1914, 4 nagrody państwowe, 8 nagrody miejskie, 70 odznaczeń.

ORYGINALNE LIKIERY

KONIAKI

PONCZE

B. KASPROWICZ
GNIEZNO.

Warszawskie
Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe
na zastaw ruchomości
(Lombard Akcyjny)
Oddziały Łódzkie:
I Zagłębna Nr. 31 289-3-1
II Pasaż Mejera 11 (Mikołajewska 23)
zawiadamiają, iż 13 maja 1916 roku i dni następujących odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej Nr. 31

Licytacya

celem sprzedaży zastawów nieprolongowanych we właściwym czasie, a zastawionych w Oddziale I, Zachodnia № 31 i w Oddziale II, Pasaż Mejera № 11 (Mikołajewska № 23). Podczas licytacji prolongata zastawów, wystawionych na licytację, przyjmowaną nie będzie. Wykaz numerów zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w „Nowym Kurjerze Łódzkim“.
Procent należy już wpłacać.

SPECYALISTA
Dr. S. LEWKOWICZ
Konstanynowska 12,
choroby zewnętrzne i włosów
Przyjmuje:
Pawła 9-1, 6-8. | Pante 5-6.
239-12-6

Lekarz Dentysta
Feliks SEIDENGART
powrócił.
Przyjmuje od 9-1 i od 8-7 wiecz.
Łódź, Zawadzka 9.

Ogłoszenia drobne:

Meble najtaniej
nowe i używane, w dużym wyborze, poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116 i piętro front 29-6-1

Akuszeryka
Marya Kubicka przyjmuje. Łódź, Piotrkowska 197 m. 8. 307-7-1

Zgubiono świadectwo nauzczyelskie na imię Józefa Pelikana. Łaskawy znalazca zechce takowe za wynagrodzeniem zwrócić. Łódź, Widzewska 76 m. 1. 306-1-1

Nauczycielka, osoba solidna, poszukuje zaraz pokoju na lekcje, lub wygodnego pomieszczenia. Oferty w administracyi dzien. „Godzina Polski“, Łódź, Piotrkowska № 86 pod „Francuski“. 301-1-1

Poszukuję jakiegokolwiek zajęcia: woznego, lokaja, lub t. p. Pozostaję bez środków do życia. Posiadam chiubne świadectwa. A. Paczkowski, Senatorska № 15a m. 6. 290-3-1

Poszukuję miejsca: gospodyni, zarządzającej, ekspedientki lub innego zajęcia. Oferty dla „Godziny“ Godzina Polski, Chmielna 10. 287-1-1

Pianina nowe, używane tanio. Strojenie, reperacye, zamiana. Chodkowski, Mikołajewska 25. 296-3-1

Odpadki papierowe wszelkiego rodzaju, jako obinki intrologatorskie i drukarskie, odpadki tekturowe, stare gilzy papierowe i t. p. nabywam po cenach dubrych. Łask. oferty, lub adres proszę złożyć w eksped. nin. pism. pod lit. „F. F. 100“. 295-3-1

Wykwalifikowany ogrodnik ubiera balkony, szczeni drzewka oraz przyjmuje wszelkie roboty w zakresie ogrodnictwa wchodzące. l. Gębalski, Pabianice, Nowe Miasto, ul. Niemiecka. 117-10-1

Zaginął dowód nr. 30595 Oddziału 2-go Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego, Pasaż Mejera nr. 11. Zastrzeżenie zrobione. 297-3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Błaszczach gub. Kaliskiej na imię Ewy Majchrowskiej 300-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Błaszczach gub. Kaliskiej na imię Florentyny Lisiak. 299-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Rokiccu, gminy Brus, na imię Ignacego Woźniaka. 292-3-1

400 pudów drzewa suchego rabanego dla piekarzy sprzedam. Łódź, Franciszkańska 25. W. Tyliński. 262-1-1